

Europejskie Partnerstwo w dziedzinie Metrologii - "Partnerstwo"

Opublikowane przez : Adam Żeberkiewicz

Podstawy prawne Partnerstwa

European Partnership on Metrology – Europejskie Partnerstwo w Dziedzinie Metrologii – zostało ustanowione na mocy Decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2084 z dnia 24 listopada 2021 r. w sprawie uczestnictwa Unii w Europejskim Partnerstwie w dziedzinie Metrologii podjętym wspólnie przez kilka państw członkowskich ([Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej, L 427, 30 listopada 2021 r.](#)). Jest jedynym partnerstwem zinstytucjonalizowanym, utworzonym na mocy Art. 185 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Partnerstwo jest kolejnym, po EMRP i EMPIR, wieloletnim programem umożliwiającym prowadzenie wspólnych projektów badawczych w dziedzinie metrologii, współfinansowanym przez Unię Europejską. Polska przystąpiła do Partnerstwa podpisując:

- Annex III Art. 185 letter of commitment – Commitment to the European Partnership on Metrology – zobowiązanie do wniesienia wkładu własnego do Partnerstwa, podpisane 6 grudnia 2021 r. przez Panią Olgę Semeniuk, Sekretarza stanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii
- Annex IV Art. 185 Liability letter from Delegate — Declaration of Liability and Programme Implementation Cost Sharing in the scope of the European Partnership on Metrology under Art. 185 of the European Treaty – deklaracja odpowiedzialności i podziału kosztów realizacji programu, podpisana 30 listopada 2021 r. przez Pana Jacka Semaniaka, Prezesa Głównego Urzędu Miar

Ostatnim, bardzo ważnym dokumentem, niezbędnym do formalnego i pełnego uruchomienia programu, jest ramowa umowa finansowa - Financial Framework Partnership Agreement - podpisana 31.03.2022 r. przez Petera Drölla (dyrektora Dyrekcji E, ds. Dobrobytu, w Dyrekcji Generalnej Komisji Europejskiej Badania Naukowe i Innowacje), Jörna Stengera (przewodniczącego EURAMET) oraz

Maguelonne Chambon (przewodniczącą Komitetu Partnerstwa, wiceprzewodniczącą EURAMET).

Horyzont Europa a Partnerstwo

Partnerstwo mogło powstać dzięki wprowadzeniu w życie następcy europejskiego programu Horyzont 2020, czyli Horyzontu Europa. W Horyzoncie Europa wydzielone zostały 3 filary:

Filar I – Doskonała baza naukowa

Filar II – Globalne wyzwania i europejska konkurencyjność przemysłowa

Filar III – Innowacyjna Europa.

Partnerstwo w dziedzinie metrologii wpisuje się w Filar II, w którym wyodrębnionych zostało 6 klastrów:

1. Zdrowie;
2. Kultura, kreatywność i społeczeństwo integracyjne;
3. Bezpieczeństwo cywilne na rzecz społeczeństwa;
4. Technologie cyfrowe, przemysł i przestrzeń kosmiczna;
5. Klimat, energetyka i mobilność;
6. Żywność, biogospodarka, zasoby naturalne, rolnictwo i środowisko.

Podstawowe obszary projektów realizowanych w ramach Partnerstwa przypisane są do klastra 4., jednak odpowiednie i równie ważne są obszary z klastrów 1., 3., 5. oraz 6.

Cel Partnerstwa

Partnerstwo ma na celu stworzenie do 2030 r. zrównoważonego i skutecznego systemu metrologii na szczeblu europejskim, zapewniającego Europie światowej klasy system metrologiczny, który:

- dostarcza rozwiązania metrologiczne, metody pomiarowe, podstawowe wartości odniesienia, oferując dopasowane do potrzeb rozwiązania, wspierające i stymulujące europejskie innowacje oraz odpowiadające na wyzwania społeczne;
- wspiera i umożliwia skuteczne opracowywanie i wdrażanie regulacji i norm, które stanowią podstawę polityki publicznej podejmującej wyzwania społeczne.

Projekty realizowane w ramach Partnerstwa mają wspierać m.in. działania wpisujące

się w Europejski Zielony Ład, działania umożliwiające cyfrową transformację, czy też działania wspomagające diagnostykę w medycynie. Uwzględnione zostały również wyzwania, jakie stoją przed metrologią w zakresie działań na potrzeby związane z normalizacją i regulacjami.

Dużą rolę mają odgrywać również działania na rzecz budowania potencjału metrologicznego instytucji mniej zaawansowanych zarówno w sensie ogólnym, jak i w poszczególnych dziedzinach. Jednym z celów jest wyrównywanie szans i umożliwienie wszystkim partnerom udziału w dużych projektach realizowanych w ramach całego programu.

Struktura i finanse Partnerstwa

Partnerstwo tworzą Krajowe Instytucje Metrologiczne i Instytucje Desygnowane państw wymienionych w Decyzji oraz państw stowarzyszonych z programem Horyzont Europa.

Członkami konsorcjów realizujących poszczególne projekty są Krajowe Instytucje Metrologiczne, Instytucje Desygnowane, ale również uczelnie, instytuty naukowe, przemysł itp.

W ramach programu Horyzont Europa, a tym samym w ramach Partnerstwa wyszczególnia się kilka typów partnerów:

- beneficjenci (finansowani lub niefinansowani) – podmioty prawne z państw członkowskich UE oraz państw stowarzyszonych z programem Horyzont Europa;
- partnerzy stowarzyszeni – podmioty prawne z państw niebędących członkami UE ani niestowarzyszonych z programem Horyzont Europa;
- podmioty powiązane – podmioty pochodzące z państw członkowskich UE albo stowarzyszonych z programem Horyzont Europa, mające określone wcześniej powiązanie z jednym z beneficjentów;
- inni uczestnicy projektu – inni współpracownicy i interesariusze.

Dofinansowanie unijne otrzymują wyłącznie beneficjenci oraz, poprzez beneficjentów (jeśli jest to beneficjent finansowany), podmioty powiązane. Brak finansowania beneficjenta wynika wyłącznie z jego decyzji.

Beneficjentami wewnętrznymi są Krajowe Instytucje Metrologiczne i Instytucje Desygnowane. Beneficjentami zewnętrznymi są wszystkie inne podmioty.

Budżet całego programu wynosi ponad 600 M€ (min. 636 M€), z czego 300 M€ stanowi finansowanie z Unii Europejskiej.

W trakcie trwania całego programu Partnerstwo w dziedzinie Metrologii fundusze pochodzące z Unii Europejskiej wykorzystane zostaną dla beneficjentów na współfinansowanie projektów, w proporcji: 200 M€ dla beneficjentów wewnętrznych i 100 M€ dla beneficjentów zewnętrznych.

Wkładem finansowym Unii Europejskiej zarządza EURAMET, a sam Program zarządzany jest przez Komitet Partnerstwa, Grupę Sterującą i Sekretariat EURAMET przy pomocy specjalnie do tego celu utworzonego działu wsparcia – Management Support Unit (MSU). W Komitecie Partnerstwa każdy kraj członkowski programu ma swojego reprezentanta. Grupę Sterującą tworzy zespół 15 osób, wybranych przez Komisję Europejską, EURAMET i Komitet Partnerstwa.

Proces wyboru projektów

W ramach Partnerstwa, przewidzianego na lata 2021–2027, w każdym roku ogłaszane są tzw. wezwania do zgłaszania propozycji tematów badawczych, spośród których wyłaniane są później, w drodze konkursowej, projekty do realizacji. Na obecnym etapie planowane są następujące obszary tematyczne:

- Zielony Ład
- Cyfrowa Transformacja
- Zdrowie
- Przemysł
- Zintegrowana Europejska Metrologia
- Badania Fundamentalne
- Zagadnienia Prenormatywne
- Budowanie Potencjału Metrologicznego

Proces wyboru projektów do realizacji jest dwuetapowy. W pierwszym etapie, ogłaszanym każdego roku w styczniu i trwającym ok. 6 tygodni, każdy zainteresowany podmiot może zgłosić potencjalny temat wynikający z potrzeb, wyzwań czy problemów związanych z pomiarami. Po zakończeniu pierwszego etapu następuje przegląd zgłoszonych tematów i ich ocena dokonywana przez członków Podkomitetu ds. Badań i Podkomitetu ds. Budowania Potencjału. Ostateczną listę wybranych tematów zatwierdza Komitet Partnerstwa. Pod koniec czerwca ogłaszane jest otwarcie drugiego etapu wezwania. Na tym etapie tworzą się przyszłe konsorcja i opracowywana jest pełna dokumentacja przyszłego projektu, zarówno techniczna, jak i finansowa. Po zakończeniu drugiego etapu złożone dokumentacje projektowe oceniane są przez grono niezależnych ekspertów, organizowana jest Konferencja Przeglądowa, w trakcie której koordynatorzy przyszłych projektów prezentują je i odpowiadają na ewentualne pytania ekspertów. W efekcie powstaje lista z uszeregowaniem projektów w poszczególnych obszarach od najwyższej ocenionych.

Komitet Partnerstwa na swoim jesiennym spotkaniu podejmuje ostateczną decyzję, ile projektów z każdego obszaru będzie realizowanych („where to draw the lines”), z uwzględnieniem dostępnego na dany rok budżetu i jak najlepszego jego wykorzystania. Ostateczna lista, po uzyskaniu pozytywnej opinii Komisji Etyki, podawana jest do publicznej wiadomości w pierwszej dekadzie stycznia. Projekty, po fazie uzgodnień związanych z podpisaniem umów, rozpoczynają się zwykle między majem a wrześniem i trwają 36 miesięcy.

Informacje

Informacje o EURAMET i o Partnerstwie dostępne są na stronie:

<https://www.euramet.org/>

<http://www.metpart.eu/>

W przypadku szczegółowych pytań można kontaktować się bezpośrednio z pracownikami MSU (EURAMET):

part.msu@euramet.org

lub w GUM:

joanna.przybylska@gum.gov.pl

Wezwanie	Numer	Akronim	Tytuł
2021	21GRD02	BIOSPHERE	Metrology for Earth Biosphere: Cosmic rays, ultraviolet radiation and fragility of ozone shield
	21NRM02	Digital-It	Metrology for digital substation instrumentation
	21NRM06	EMC-STD	Metrology for Emerging Electromagnetic Compatibility Standards

Wezwanie	Numer	Akronim	Tytuł
2022	22IEM01	TOCK	Transportable optical clocks for key comparison
	22DIT01	ViDiT	Trustworthy Virtual Experiments and Digital Twins
	22NRM07	GuideRadPROS	Harmonization, update and implementation of standards related to radiation protection dosimeters for photon radiation
	22RPT01	TraInd BVK-H	Traceability for indentation measurements in Brinell-Vickers-Knoop hardness
	22RPT04	RFMicrowave2	Development of RF and microwave metrology capability II
2023	23FUN04	COMOMET	Fundamental physical metrology with cold molecules
	23IND08	DI-Vision	Traceable machine vision systems (T-MVSs) for digital industrial applications
	23IND10	OnMicro	On-wafer microwave metrology for future industrial applications
		ADAM	Application of Digital-Metrological Twins for emerging measurement technology in advanced manufacturing
	23IND12		
	23IND13	ScreenFood4Safe	Metrology for food safety in the circular economy: targeted and screening methods for contaminants in food and recycled packaging
23RPR02	ETraceAbs	Establishing European traceability for medical measuring devices through liquid absorbance filters	

Blizsze informacje na temat projektów realizowanych w ramach Partnerstwa dostępne

są na stronie EURAMET:

<https://www.euramet.org/research-innovation/metrology-partnership/metrology-partnership-calls-and-projects>